

Kracht van de stem van kinderen en jongeren

Congres #Jeugdwerkwerkt
12 juni 2018

POLITISERING, JEUGD EN JEUGDWERK

Middagssessie 'Kracht van de stem van kinderen en jongeren'

Congres Jeugdwerkwerkt 12 juni 2018

Bart Van Bouchaute

Met dank aan Raf Debaene, Tim vanhove & Reyhan Görgöz

3

arteveldehogeschool

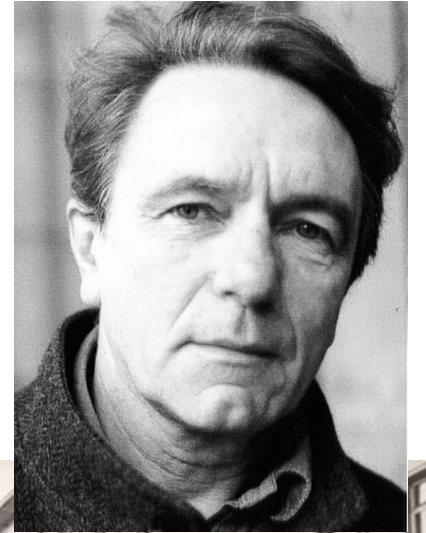
LID VAN DE ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT

denk. doe. word.

VANDAAG

50 JAAR GELEDEN

Politisering (Rancière)
**VERSTOREN VAN DE BESTAANDE ORDE
VANUIT HET PRINCIPE VAN DE GELIJKHEID**

VERSTOREN VAN DE BESTAANDE ORDE...

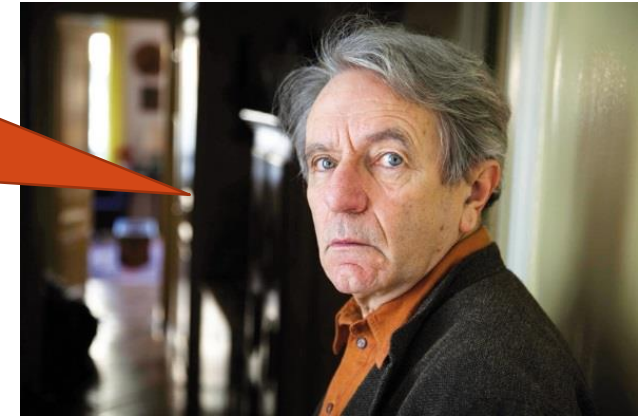
- Alles en iedereen heeft een plaats in de bestaande orde
 - Wie en wat is zichtbaar/onzichtbaar?
 - Wie en wat is hoorbaar/onhoorbaar?
 - Welke kwesties zijn belangrijk/onbelangrijk?
 - Wie heeft meer/minder te zeggen?
 - ...
- We vinden die orde meestal vanzelfsprekend en normaal
- Maar elke bestaande orde zorgt onvermijdelijk voor ongelijkheid
 - Ook een open, vrije, rechtvaardige... samenleving...
 - Er is dus nooit een samenleving die definitief af is!
- Politisering: de momenten waarop mensen die bestaande orde verstoren ...

VANUIT HET PRINCIPE VAN GELIJKHEID

- Belofte van de democratie:
 - Iedereen is gelijk aan iedereen in het bepalen hoe we willen samenleven
 - Symbolisch: “één mens/één stem”
- Dit democratisch principe botst natuurlijk met de bestaande orde vol ongelijkheid
 - Man/vrouw
 - Rijk/arm
 - ‘Autochtoon’/’Allochtoon’
 - Hoogopgeleid/laagopgeleid
 - JONG/VOLWASSEN
- Het democratisch principe verstoort/bevraagt dus de bestaande orde
- Politisering vertrekt vanuit die principe

Politisering (Rancière)

VERSTOREN VAN DE BESTAANDE ORDE VANUIT HET PRINCIPE VAN DE GELIJKHEID

- Politisering: momenten waarop mensen de bestaande orde verstoren...
- ... vanuit het democratisch principe van gelijkheid
 - “Schandaal van de democratie” (Rancière): iedereen is gelijk aan ‘om het even wie’
 - Principe van ‘gelijke intelligentie’ in het maken van samenleving
- Iedereen kan aan politiek doen (Rancière: ‘politiek subject worden’)

Mensen die normaal gezien enkel als voorwerp van politiek gezien worden, beginnen zelf na te denken, stellen zich vragen en gaan zich moeien met de gang van zaken. Ze voelen zich gelijk als om het even wie om mee te denken en mee te bepalen hoe we de samenleving vorm geven.

EEN ANDERE VISIE OP POLITISERING

Meestal: 'beleidsbeïnvloeding'

- Invloed uitoefenen op de beleidsactoren (meestal politici)
- Binnen het bestaande beleidskader
- Taakverdeling: burger/professional/politicus

Hier betekent politisering

- Processen waarin mensen de bestaande orde in vraag stellen
- (ook) buiten het bestaande beleidskader
- Iedereen kan aan politiek doen!

POLITISERING REALITY CHECK VANUIT JEUGD

**DE
KINDEREN EN JONGEREN
ALS GELIJKE MEDEBURGERS?
(ongelijkheid tussen generaties)**

**GROEPEN
KINDEREN EN JONGEREN
ALS GELIJKE MEDEBURGERS?
(ongelijkheid binnen generatie)**

POLITISERING IN HET JEUGDWERK

- Kinderen en jongeren als medeburgers
 - nemen publiek het woord over kwesties
 - Allerlei kleine en grote kwesties
 - ‘Publiek’ is niet alleen t.o.v. overheden
 - vanuit het democratisch principe van gelijkheid
 - *Startpunt: reality tussen principe van ‘gelijke burgers’ en situaties van tweederangsburgers’*
- Politisering in het hart van het jeugdwerk
 - Versterkt de stem van kinderen en jongeren
 - Ondersteunt hen vanuit een positie van gelijkwaardigheid

'PUBIEK GAAN': TUSSEN DIALOOG EN CONFRONTATIE

Dialoogmodel

Confrontatiemodel

RANDVOORWAARDEN VOOR POLITISERING

Binnen jeugdwerkorganisaties

- Duidelijke keuze voor politisering in theorie maar vooral in de praktijk...
- Middelen ter beschikking stellen
- Professionals ondersteunen
- Nood aan opbouw van ervaring/expertise in de organisatie

Vanuit overheden

- Erkenning van de ongelijke positie van kwetsbare jongeren
- Ruimte vergroten en kanalen ondersteunen voor processen van politisering
- Processen van politisering mogelijk maken vanuit de subsidieloga

We zien al heel veel politisering i/h jeugdwerk!

- Opiniestukken vanuit het jeugdwerk (bvb over Zwarte Piet)
- Politiserende projecten met jongeren (bvb J100, Jeugdhuis Chicago naar Finland over onderwijsmodel)
- Versterking van stem van kinderen en jongeren in lokale steden en gemeenten (bvb speelterrein in Lauwe, Debatele)
- Ruimte voor open debat tussen vrijwilligers in jeugdbewegingen
- Jeugd welzijns werk: politisering als kern van de werking (bvb UitdeMarge)
- ...

Maar het kan altijd meer!

JEUGDWERK

- ▣ Waar naar kinderen en jongeren **geluisterd** wordt
- ▣ Waar kinderen en jongeren kunnen **groeien** als mens
- ▣ Waar de stem van kinderen en jongeren **versterkt** wordt
- ▣ Waar kinderen en jongeren **méér** zijn **dan alleen klanten** die aanbod afnemen
- ▣ ...

Jeugdwerk maakt een verschil!

- **Onze maatschappij luistert amper naar kinderen en jongeren**
- **Dat moet beter!**
- **Jeugdwerk, met de voeten in de maatschappij, is best geplaatst om hier verandering in te brengen**

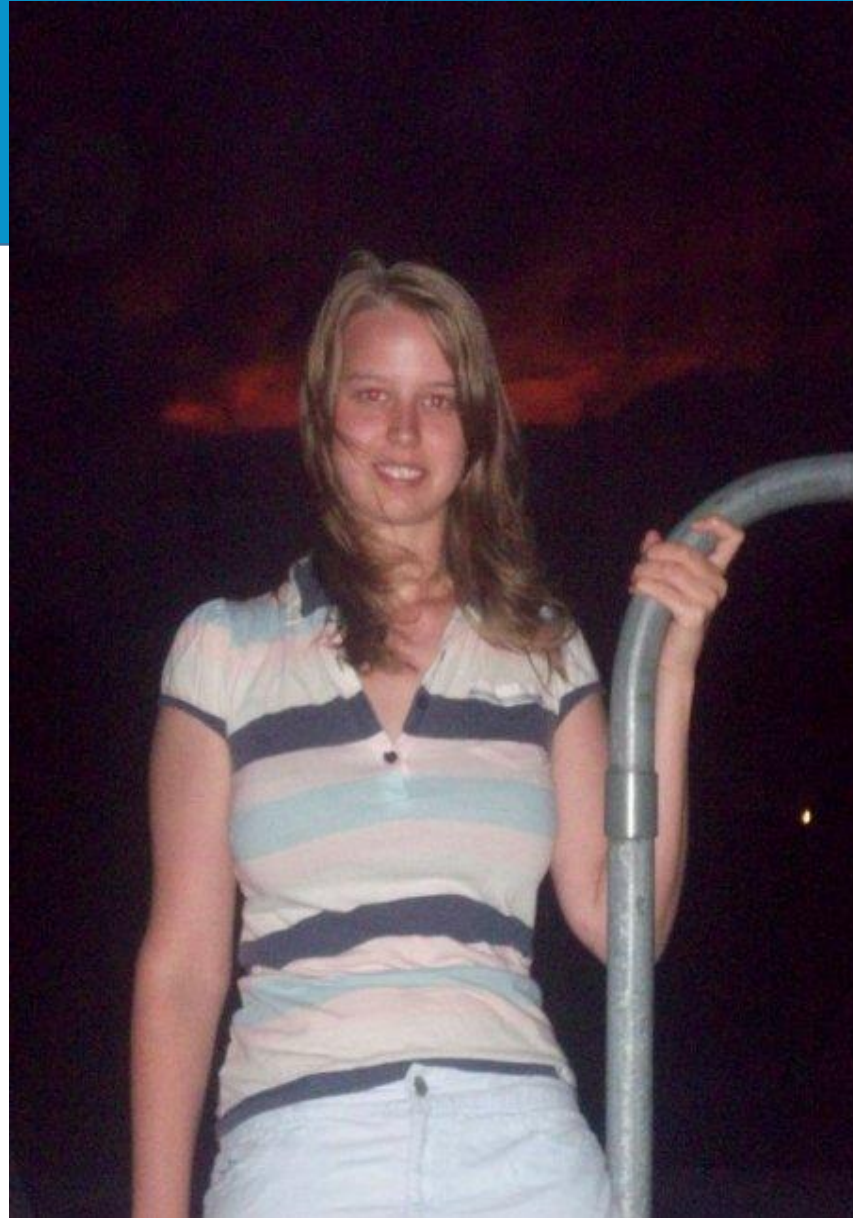
Elke jeugdwerkorganisatie kan op haar manier politisering opnemen in het DNA van haar werking!

Politiseren is geen optie. Het is een must!

Congres Jeugdwerk Werkt! – De Ambrassade
Brussel – 12.06.2018

Hanne Daniels

*‘We spelen een spel dat niet luchtledig is, in vrije tijd die niet vrijblijvend is.
Met groot plezier en kleine daden komen we op voor onze omgeving en
voor een kleurrijk Vlaanderen.*

Zo dromen we luidop van gelukkige mensen in een rechtvaardige wereld.’

‘Rechtvaardigheid is beseffen dat iedereen evenveel waarde heeft en elke mens een hoopvolle toekomst geven;

alle mensen laten meespelen in onze samenleving en hen geven wat ze daarvoor nodig hebben;

jezelf niet versterken ten koste van zwakkeren.’

Uit de missie van Chirojeugd Vlaanderen

‘De Vlaamse Jeugdraad wil kinderen, jongeren en hun organisaties stimuleren in het meebouwen aan de samenleving.’

Uit De visie van de Vlaamse Jeugdraad

‘De Vlaamse Jeugdraad wil kinderen, jongeren en hun organisaties stimuleren in het meebouwen aan de samenleving.’

Uit De visie van de Vlaamse Jeugdraad

